

Reglen. Saa var Spørgsmaalet altsaa, om der skulde være Grunde for at fravige den Regel, vi overalt have fulgt for de andre Skoler, for Koldings Vedkommende, saa vi gif bort fra $\frac{1}{3}$ og ned til $\frac{1}{4}$ — det er det, det ærede Medlem foreslaar — og om det nu lige overfor det Forslag var begrundet at etablere ikke at følge Reglen, der jo var fulgt i Forslaget, men at etablere et nyt Princip, hvorefter vi fastsatte et vist Maximum. Hvis der nu spørges, om vi ikke have bevilget lignende Beløb for, saa svarer jeg: Jo, i Fjor bevilgede vi 10,000 Kr. til Silkeborg. Det er betydeligt mere end 19,000 Kr. til Kolding, vil det ærede Medlem vist indrømme. Vi have givet Bevillinger til adskillige Byer, der i Forhold til deres Størrelse og de Krav, de gjorde med Hensyn til Bygningerne, ere ikke lidet større end de 19,000 Kr. til Kolding. Hvorfor har man da sat denne Bevilling saa høit? Derom søgte jeg Oplysning paa nærmere Haand og fik den ogsaa. Det var af følgende Grunde: Vi ville ikke — det har denne fremskridende Bys Haandværksstand sagt — som andre Byer — og her opregnes de forskellige Byer — bygge en Bygning, der blot passer for Dieblisset, men vi ville have en Bygning, som kan være i Fremtiden under vor stærke Udvilling; derfor ere vi nødte til at tage en saa kostbar Bygning. For det Andet siges der: Vi have sikret os et Tilskud fra Byen, fra Amtet, fra Private og fra Sparekasser, saadanne Beløb, at det ærede Medlem vistnok forgjæves vil lede efter lignende Tilfælde for nogen anden Bys Vedkommende. Det er altsaa Vidnesbyrd om, at den Interesse, der laa hos vedkommende Haandværksstand i Kolding, deltes af forskellige Autoriteter. For det Tredie oplyses det, at Grændsebyerne Bamdrup og Sunderstov sendte Elever ind til Byen, hvilket bevirkede, at der krævedes en større Plads, og for det Fjerde blev det oplyst, at Bestræbelsen for i denne Grændseby at gjøre Haandværksstandens Uddannelse saa formaalstjenlig som mulig, havde en særlig Betydning for Kolding, idet denne var den første By, „Handwerksburscherne“, som man talder dem, møde paa deres Vandring mod Nord, i Henseende til at sikre sig, at man der har en saa udviklet Haandværksstand, at man i alt Fald ikke af Mangl paa Dygtighed skulde vente sig overskriet af anden og fremmed Konkurrence. Der blandede sig altsaa en stor Del Hensyn deri, som alle vare agtværdige, saa at jeg sagde: Jeg for mit Vedkommende kan i Kraft af alle Bevillingspørgsmaal af lignende Art ikke modsætte mig de 19,000 Kr. i dette Tilfælde. Jeg vil imidlertid sige med det ærede

Medlem, at hvis Finantsudvalget havde ment noget Andet og nedsat Summen til 15,000 Kr. og fastholdt dette, saa vilde jeg have sagt: Godt saa, jeg rører mig ikke, men Finantsudvalget havde, som ogsaa Ordføreren i Gaar bemærkede, skjønt uden nærmere Indgaaen paa Detaillerne, saaledes at jeg ikke fik Brug for de Grunde, jeg her anfører; det var kun gaaet ind paa almindelige Beregninger og Betragtninger. De 15,000 Kr. ere ganske vist komne i hele Udvælgets Navn, men i Virkeligheden, som paa saa mange andre Steder ikke i mit, hvad jeg ikke lægger særlig Vægt paa, da jeg veed, hvorledes jeg staar med disse Forhandlinger. Jeg paa-skjønner, at Finantsudvalget har skjønt, at der var overveiede Grunde for at blive staaende og ikke rokke ved Bestræbelse, der paa saa mange Punkter, som udviklet, ere agtværdige. Jeg indrømmer med det ærede Medlem, at jeg ikke — og jeg tror heller ikke, den ærede Ordfører gjorde det — lægger nogen særlig Vægt paa, at man kommer og fortæller os, at man allerede har begyndt at bygge. De Grunde ere aldrig blevne agtede, tværtimod, Folketinget er snarere gaaet i den modsatte Retning, naar man har begyndt at bygge i Tillid til en Bevilling, man ikke har faaet. — Saaledes er Stillingen. I den almindelige Sag er jeg enig med det ærede Medlem, nemlig deri, at der formentlig ikke alle Steder har været saa gode Grunde til at gaa til et saa høit Beløb, som her er til Stede, men jeg tror, at vi dels maa komme til en nærmere Undersøgelse — skjønt nu er snart det første Løb ude — og en nærmere Regulering af Reglerne, og dernæst tror jeg, at vi for en saadan Undervisnings Vedkommende maa tage mere Hensyn til, hvorledes Undervisningen ledes. Jeg tror, at man har begaaet en Feil ved at udskylde Hensynet til Inspektørens Bolig. Jeg tror ikke, at en saadan stor Skole maa savne Inspektøren boende paa selve Stedet, og at dette bør være ligesom et nødvendigt Led i selve Foretagendet. Jeg tror ogsaa, at vi maa komme til at stille det Krav til den påagjældende Kommune, at den virkelig er i Stand til at lønne en dygtig Mand anstændig for Opoffrelsen af hele hans Tid til Ledelsen af en saadan Skole; thi skal der være lutter Timelærere kan let Udskilligt gaa i Studdermodder. Jeg vil derfor henstille til den høitærede Ministers Overveielse, om man ikke kan formaa Kjøbstæderne til at optage i deres Budgetter virkelige Lønninger til Bestyrere af og Inspektører ved disse betydelige Uddannelsesanstalter. Vore Bevillinger, som baade ere til Anlæg og den aarlige Drift, ere af meget betydelig Omfang; vi give